

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1251
van **EMMILY TALPE**
datum: 11 mei 2022

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Platteland - Hoffelijk gebruik van veldwegen

In oktober 2019 lanceerde Boerenbond een enquête bij landbouwers over het gebruik van veldwegen. Daarin gaf meer dan één op de drie aan wekelijks in een problematische situatie terecht te komen. Feit is dat er een toenemend gebruik is van die wegen door onder meer fietsers en wandelaars. Bovendien zijn ook landbouwvoertuigen zelf groter en sneller geworden. Op de vaak smalle wegen met vaak beperkte uitwijkmogelijkheden en soms moeilijke zichtbaarheid door bermgewassen zorgt dat voor gevaarlijke situaties.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 906 van 29 mei 2020 gaf de minister aan dat ze uit de resultaten concludeert dat er nog veel verbeterpunten zijn op het vlak van gedrag, begrip en wederzijds respect, en dat de overheid daar via sensibiliserings- en educatieve projecten op kan inspelen. De minister zou de mogelijkheden daartoe bekijken. Verder deelde ze ook de cijfergegevens mee over het aantal letselongevallen met landbouwtractoren voor de periode 2010-2018 alsook de indicatieve cijfers voor 2019.

1. Kan de minister de cijfers van het aantal letselongevallen met landbouwtractoren voor de periode 2019, 2020 en 2021 meedelen, opgedeeld per provincie?
2. In antwoord op mijn schriftelijke vraag van mei 2020 merkte de minister op dat het aandeel van ongevallen met fietsers toeneemt: van 12,5% in 2010-2012 naar 21,7 voor 2018-2019.

Kan de minister ook hier de recente cijfers meedelen voor de periode 2019-2021?

3. Werd ook bijgehouden wat de voornaamste oorzaken zijn van de letselongevallen met landbouwvoertuigen?
4. Hoe evalueert de minister de cijfergegevens uit deelvraag 1 en 2? In welke mate spelen de coronamaatregelen en het feit dat heel wat Vlamingen in die periode meer gingen fietsen en wandelen, een rol?
5. De minister gaf in antwoord op schriftelijke vraag nr. 1183 van 28 augustus 2020 al aan dat ze naar aanleiding daarvan contact opnam met Boerenbond en zo kennis nam van het project 'Samen op (de) weg in de Westhoek', dat het gebruik van de veldwegen en veilig gebruik onder de aandacht wil brengen. De administratie van de minister zou dit project verder opvolgen.

Kan de minister toelichten of zij al conclusies kon halen uit de voortgang van dit project?

6. Plant de minister in de toekomst sensibiliserings- en educatieve projecten op te starten rond het gebruik van veldwegen?

ANTWOORD

op vraag nr. 1251 van 11 mei 2022

van **EMMILY TALPE**

1. Onderstaande tabel geeft het aantal letselongevallen met landbouwvoertuigen weer voor de jaren 2019,2020 en 2021, opgedeeld per provincie.

	Antwerpen	Vlaams-Brabant	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Limburg
2019	20	10	34	35	15
2020	23	11	31	30	13
2021*	14	9	30	39	21

Bronnen:

- 2019-2020: FOD Economie, Statbel (officiële cijfers)
 - *2021: Federale politie, DGR-DRI-BIPOL (voorlopige cijfers)
2. Voor de periode 2019-2021 bedraagt het aandeel 1 op 4 (24,2%) van de ongevallen met landbouwtractoren waarbij een fietser in de eerste aanrijding betrokken is.
 3. Over de precieze ongevalsoorzaken op zich kunnen we geen uitspraak doen op basis van de geregistreerde ongevallen. Voor wat betreft ongevallen met landbouwtractoren worden het "niet verlenen van voorrang", "controleverlies over het stuur" en "houdt geen afstand tussen weggebruikers" ongeveer in gelijke mate als meest voorkomend vermeld als geregistreerde ongevalsfactor.
 4. Het aantal ongevallen met landbouwvoertuigen blijft tijdens de periode 2019-2021 zowat status quo. In 2020 gebeurden er wel iets minder ongevallen dan in de andere jaren. Wat betreft de verdeling naar de in de ongevallen betrokken weggebruikers, zien we een lichte stijging van de betrokkenheid van actieve weggebruikers, maar niet in de mate als verwacht zou kunnen worden. De verhoogde aanwezigheid van fietsers en voetgangers tijdens de coronaperiode heeft wellicht ook tot de nodige voorzichtigheid aangezet bij de landbouwers.
 5. Naar aanleiding van de gesprekken die de administratie had volgde een subsidieproject vanuit de Boerenbond. Dit project werd na gunstig advies van de afdeling Beleid van het departement MOW en de Inspectie van Financiën eind vorig jaar goedgekeurd en opgestart. Het project focust op verkeersveiligheid en landbouwverkeer en loopt tot 31 oktober 2023. Het project komt tegemoet aan de doelstellingen van het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 waarbij de nadruk ligt op het verhogen van de veiligheid van de actieve weggebruiker en kadert binnen de uitvoering van maatregel 11 ("extra sensibiliseringsacties voor specifieke doelgroepen").
 6. Het goedgekeurde project omvat een campagne die focust op verkeersveiligheid en landbouwverkeer. Deze zal 2 doelgroepen aanspreken: de bestuurders van landbouwvoertuigen en de weggebruikers (voornamelijk de actieve weggebruiker) die in contact komen met landbouwverkeer.

De boodschap naar de bestuurders omvat diverse elementen:

- Aandacht voor de gevaren van afleiding. De Boerenbond stelt binnen haar ledenbestand vast dat het gebruik van een gsm of een smartphone tijdens het besturen van de landbouwvoertuigen toeneemt. De organisatie wil de leden via haar eigen kanalen aanspreken en sensibiliseren over de gevaren en biedt een oplossing aan via handsfree kits;
- Aandacht voor de gevaren van een onaangepaste snelheid, specifiek in dorpskernen en in relatie met andere weggebruikers;
- Aandacht voor 'subjectieve onveiligheid'. Door de aard van de voertuigen kunnen deze als zeer bedreigend ervaren worden door andere weggebruikers. De Boerenbond wil bij de landbouwers het begrip hieromtrent verhogen en de nadruk leggen op wederzijds respect;
- De gevaren verbonden aan modder op de weg, waarbij ook een link wordt gelegd naar overleg met de lokale besturen om oplossingsgericht samen te werken.

Voor de actieve weggebruikers die in contact komen met de landbouwvoertuigen mikt het project op het verhogen van het inzicht in de specifieke kenmerken van de voertuigen en het verhogen van de kennis hoe best te reageren wanneer men in contact komt met een landbouwvoertuig.

Het project werkt aanvullend op andere initiatieven. Het afleidingsluik benadert een zeer specifieke doelgroep die ontbreekt in de reeds gevoerde sensibiliseringscampagnes over dit thema. Het element rond begrip en respect inzake gedeeld gebruik van kleinere wegen komt niet aan bod in andere acties.